

I. Beyazo

num. 8.

De legitimitate locutorum dignitatis M. A. A. A.

Dissertatio de Legitimitate Concilii.
quom dignoscenda, seu de Principiis
ex quibus eorum Legitimitas dignoscatur.

Auctorem, qui quaestionem hanc, praecipue de
Concilio non particularium Legitimitate dignosce
da, formiter tractaverit, usque adhuc minime inveni
m: licet enim plures sint, qui de Concilio diffusi
tractent, unaque legitima vocent, aliaque illegitima
verum Principia, seu rationes, quibus illorum Legi
timitas, vel illegitimitas vitari, minime ferunt;
vel si aliqua adducant, passim illa percurramus.

Hic ergo pedesterrim deambulans, una ex utroque, ex ali
alia seligendo, licet non ea, quae par erat, secun
dum dissertationem hanc exarare potuissim, verum dila
tare, quam rari vultis, quam necessaria controver
sia sibi vindicet, procedere curavi; quapropter
nonnulla praenotare dignum existinavi.

Caput. I

Concilia enim legitima diu possunt, quia legitime

Cap. de baptismo Cap. majoie
In summa de Concil. ca. 157

Concilia legitime convocata, et legitime continuata
errare possunt.
Sabb. tom. 18 Concil.

Concilium Ephesinum secundum, et Aquigranense
se legitime invocata, et continuata erraverunt.
Idem Ibid.

In decre. in sum. Eccl. lib. 2. Cap. 103
can. placuit quest. 2. Glo. in can. de locellis
distinc. 2

Sabb. loc. cit.

vocata, et legitime continuata: sic legitima fuerunt
omnia Concilia ab Ecclesia recepta, antequam Aposto-
licam Auctoritatem, et approbationem obtinerent. Ve-
rum Concilia, licet in hoc sensu legitima, errare pos-
sunt, ut de facto a veritate deviamus Concilia
Ephesinum secundum, et Aquigranense. Dicitur
Concilia sanctius legitima, quando talem, ac tantam
habent Auctoritatem, ut eius decreta, tamquam a
regula infallibili, quae errare non potest, emanata,
fide divina credibilia sunt: talia sunt omnia Con-
cilia, licet particularia, a summo Pontifice approbata

Cap. 2.

Concilia vel sunt particularia, quorum Decisiones
Nationem, Provinciam, vel Diocesim tantum con-
tingunt: vel Generalia, seu Universalia, quorum
definitiones ab omnibus tenenda sunt, executioni
mandanda. Concilia particularia alia sunt Dia-
cesana, quae vulgarijter dicuntur Synodi, alia
Provincialis, ac Nationalia alia. Diocesana sunt
Diocesana sunt Congregationes unius Diocesis sub
eius Auctoritate; Provincialis unius Provinciae sub

In Conc. Toler. 3 cap. 28 dicitur: precipi hoc S^{mo}
et universali cetera.

Dec. 4.

Invec. sum. ecclie

Metropolitano; et Nationalia cuiusdam Nationis sub
eius Primare, vel Patriarcha. Conalia Provincialia,
seu Nationalia, quando aliquorū diuina Generalia,
seu Universalia, censeri talia debent tam modo
ad Nationem, seu Provinciam respectiue. Conalia
vero, quæ propriè veniunt nomine Conaliorum
Generalium, et Universalium dupliciter celebrari
possunt, vel quando congregantur Prælati, et Audi-
tore totius Ecclesie, præsidentibus Papa, vel eius Le-
gati ad instar Conalium à S. Sæno celebrari convocari
omnibus Apostolis: vel quando, licet congregentur
Prælati cuiusdam tantum Nationis, vel Province,
preest Papa ad instar Conalium à Divo Sæno
convocari cum solis Paulo, Iacobo, et Barnaba: ta-
lia fuerunt Conalia à Siluestro, et Symacho celebra-
ta: primum convocari totum Græcæ Episcopis; et
secundum convocato tantum Patriarcha Romano.
In primo sensu diuina Universalia, et Generalia
ob generalitatem, et universalitatem conuocantur;
in secundo ob uniuersalem, et generalem auctori-
tatem Summi Pontificis, qui totius Ecclesie leges

inferre poter.

Cap. 3

Concilia generalia, seu universalia et secundum Angli-
cuniam plenaria, congregantur cum, vel sine Aucto-
ritate Summi Pontificis: in hoc secundo casu vocan-
tur Acephala, quatenus membra, quae sunt Praelan-
abique Capite, quod est Summus Pontifex, congregan-
tur. Similes conventus quamplurimum convocati-
culae, seu Conciliabula sunt, solusque vera, et legi-
tima Concilia sunt, quando schisma in Ecclesia est,
vel quando Papa canonice electus non est, vel licet
canonice electus, haereticus formaliter haereticus est.

quidquid sentiant multi, huiusmodi Congregatio-
nes, quamquam legitime sint, Conciliorum nomine
proprie non comprehenduntur: verum, quando certus, et
indubitatus Pontifex Catholicus Ecclesiae Christi pu-
bernaculum regat, omnis conventus abique Aucto-
ritate Pontificia convocatus, ut schismaticus, Conci-
liabulum, aut Synagoga Satanae anathematiz-
gandus est.

Caput 4.

Concilia Acephala, legitime convocata, quando in

Sext. in Cap. submissivum 21 Distinctio.
Socab. de Conc. lib. 111.

Cap. in duo Distinctio. 23 ibi clara.
Cap. si quis praevaria 79 Distinctio, et ibi clara
Cap. si sine deprehendatur a fide deinde Distinctio. 40
Distinctio. a Concilio Cabaret in Cap. lices
Sazonar. de pact. Caput. Arv. 6

Pelag. in Concilio Distinctio. 10: multis deinde Apocribis
decretis, et canonibus, quae ecclesiasticis in causis inveni-
untur multis non debere abrogari. Pont. Serenissima Concilium
celebravit: quod proprie omnium conventiculum, vel concilia
cum causis: illud serena pro conventu. Hugo, et Durand.
Bulla inchoans Conc. Lateran. sub Julio 2 in
principio. tom. 4 Conc. part. 2 Cap. 14
Bulla Sixti quinta in omnibus Sereniss. edita
5. Kalend. Maii. 1463.
Fabular. de praevarice Sara sup. lora. apud dable.
Pan. au. fermarien. sup. D. Thom. sup. tract. de Conc.
Sup. Villagrand. in disp. nov. de Conc.
Socab. de Conc. lib. 1
Card. Alban. de proxi. Papa et Conc. part. 2
Notab. Alexan. in hist. Eccl. saecul. xi, et xvi.
Durand. Sum. Eccl. lib. 3 cap. 6
Suarez tom. 11 Disp. 4 Sect. 11
Sazon. de baptismo, cap. 6 major

Ecclesia schisma sit, vel non conves de canonica
 electione, seu Papa haereticus sit, ratione modo legi-
 time continuant, et legitime procedunt declarando, si
 electio canonica sit, vel non; qualis sit cerni, et verus
 Pontifex, aut si nullus talis erit, alium canonice eli-
 gendo; et in casu haereticus, Papam haereticum declara-
 do, qua facta declaratione Sede apostolica vacans,
 ac Pontificia Auctoritate potestatem immediate ma-
 gis reveret in Christo, ut dicitur Auctoritate, quia hui-
 usmodi Papam in haereticum formalem externam in-
 dere possibile sit in controversiam revocari opor-
 tet. Verum solum possunt ea precipere, et ordi-
 nare, quae ad praedictos fines necessaria sunt, in
 aliis vero illegitime procederent, quoniam, licet
 Ecclesia de Capite providere possit, minime vero
 de his, quae Capitis sunt.

Cap. 5

Ceterum semper, et quando sedem P. Romae occu-
 per cerni, et indubitatus Pontifex catholicus,
 nullum abque pontificia Auctoritate erit ve-
 rum, et legitimum Concilium; quia Concilia gene-

Inove; tom. v. lib. 17

capitulum loc. cit

Inove; tom. v. lib. 17

de electione

Inove; tom. v. lib. 17 de lege pontificia canonica

cap. 74

Concil. Lateran. sub Leone X. Sessio. 11

Concil. Calcedonens. Act. 1

Concil. Lateran. sub Leone X. Sessio. 11

Del Niceno & legitur in 6ta Synodo Act. 18 Constantinum, et
Silvium & congregari. Damasius in Pont. cum Silve-
rii concensu habitum esse in Nicæa Concilium.

Del Constantinopolitano & Theodor. refer. Theodosium non
tam illud indixisse, quam litteras Pontifici Damasio, qui-
bus Concilium indixebatur, ad episcopos omnium. Roman-
dus, inquit, episcopi in illo congressu ad Damasium,
litterarum a v^{ro} reverentia ad Theodosium missarum.
ad v^{os} dirigitur ad Constantinopolim faciendum nos pro-
pationis. Theodor. lib. 5. Hist. Cap. 9.

Del epheno. Aug. lib. 1. Cap. 4, et ex epist. Calist. ad Avitum
tam, qua habetur in opera Avilli: ex Phoro lib. de
sepm Synod. Avillum profectum esse ad Con. tam qm
deparum.

Del Calcedonense. Ex epist. Theodor. Imp. ad Leonem,
qua habetur ante Concilium Calcedonense.

Sixt. 111 in epist. ad Orientales: Valerianus Augustinus
nova Auctoritate Synodum convocavit.

Adrian. in VIII Synodo Act. 1. volumus per nos p^{re}s-
no inducimus Constantinopolit^{an} numeroribus convocari
ni Concilium.

Cap. in Cap. significasti

Antonius Delphinus de Conc. Aememio apud Abbe

Annas.

Barbara Collet tom. 5

Bellorum lib. 1. Cap. 12.

Saxo Villalp. in Hist. nov. Conc.

Alfonso Alvarez, Suarez in thes. anno Christi 1689.

Cap. 52. 9. 2

Dionis. Caruaran. in trib. lib. de Conc.

Joann. Cochleus in lib. de Conc. et plures alii

valia convocare proprium, et privationem Super est,
quia obret, quod Imperatores aliquando Concilia

generalia convocaverint, quoniam prater alia de
Niceno, Constantinopolitano, Epheno, et Calcedonen

si narratur; quoniam contra, quod, licet ita sit, ven-
per tamen processit facultas, et consensus Summo

rum Pontificum. Hac enim Pontificia Aucto-
vitas ita necessaria est, ut sine illa non possit dari

Concilio, quod legitimum sit: tale enim non est, nisi
si congregentur nomine Christi. Congregari autem

nomine Christi nil est, quam ab eo congregari, qui
habet a Christo Auctoritatem.

Capus. 6

Hac Pontificia Auctoritas dupliciter venit consi-
deranda, vel quando praesidet ipse Summus Pon-
tifex, in quo casu Concilium Regula infallibilit^{is}
er, licet postea a Super expresse non confirmetur;
vel quando praesidet, et assensum Legati Ponti-
fici, ut frequentius est in Conciliis extra Urbem
celebratis, in quo casu vel Legati in vocationem da-
bent partialem, ut hoc, vel aliud definitum,

ut illam habuerunt quasi in omnibus Conciliis; vel
 talem instructionem non habent, ut evenit in Con-
 cilio Tridentino. Si Concilium aliquod, vel aliqua
 definitio secundum instructionem Pontificis, legitime
 procedit, et ita legitimum est, ut tanquam regu-
 la infallibilis tenendum sit, et similibus defini-
 tionibus dissentiente, ut haereticis, damnandi
 sunt. Quod tales declarati fuerunt Episcopi, qui
 Conciliorum Niceni, et Ephesini definitionibus
 dissentierunt: quia idem est, Concilium sequi
 expressam sententiam Pontificis, ac a Pontifice
 esse approbatum, et confirmatum, licet, omne dubium
 extirporandi gratia tantum, aliquando declara-
 runt Papae definitionem Concilii juxta eorum
 mentem, et expressam instructionem factam fuisse.
 Caeterum, si Concilia definiunt contra instru-
 ctionem Pontificis, licet conveniant legari, nec legitimi
 ma sunt, nec legitime procedunt; quia talia
 membra ejus Capiti opponuntur. Propter hoc ex-
 oravit Concilium Constantinopolitanum, licet ejus

Ruffin. lib. 10. tit. Cap. 5.

Evag. lib. 1. Cap. 4.

Bellarmin. tom. 2 de Conc. Auctoritate.

Bellarmin. loc. cit.

deffinitio Concilii⁶⁰ eret, et deparomn.

Verum quando Pontifex Legati absque ulla iuris
iurisdictione, ut dicitur ex de Indervino, president,
tunc Concilium legitimum est, et legitime proce-
dit in suis deffinitionibus, licet errare possit,
ut, praeter alia, erravit Concilium Basiliense: erro-
ro est, quia eorum deffinitione potest postea Papa
approbare, seu reprobare, praeterquam quod omni-
one contra Concilium legitimum ^{hinc legitime convocatum} est, et legitime
convocatum, usque dum contra Ecclesiae membra
cum Capite confirmari

Capit. 2

Confirmatio, declaratio, seu approbatio Apostolica ita
essentialis est, et necessaria, ut Concilium generale
validum sit, et legitimum, quod absque illa nullum
denu, seu dari queat Concilium generale, quod robur
habeat, et Auctoritatem; imo annullari, cavari, et
revocari debet quidquid decretum est contra venen-
tiam, seu auctoritatem Pontificis, ut plene probatur ex cita-
tis in marginibus. Idipsum confirmat experientia, quo-
niam omnia Concilia generalia usque hunc celebrata
& Papa confirmationem petierunt, et supplicaverunt.
Licet tunc modo dicitur possint legitima Concilia gene-

Agatho in epist. ad Imper. Leo in Syno. act. 4

Leo in epist. AS ad Pulcher.

Bulle Sixti, qua confirmat Indervinum.

Agatho in epist. ad Imperat. qua lecta est in
VI Sinodo Au. R.

Selas. in epist. ad Episcop. Caudantia: in epist. ad
Michael ad Michael.

Leo in epist. AS ad Pulcher.

Dam. ad Episcop. Affric. quod fana. fabulos. de
poverare. Sappa apud Salbe.

Cap. 1. ex per. com. distinct. 20

D. Thom. in 22 quaest. 1. art. 10

Concil. Calcedon. apud Salbe

Ingram. de pacis l. Anig.

5
valia, quae legitime convocata, et confirmata sunt, aucto-
ritate approbationem Apostolicam obtinent. Et hinc
ergo clare deducitur, quod principia ad designan-
dum, quodnam Concilium generale in legitimum sit,
in eorum decretis, et decisionibus, tanquam regula
infallibili, fidei precari debet, nisi eius legitima
convocatio, legitima confirmatio, et legitima approbatio

Cap. 3

Haec ipsissima legitimitate gaudent, et gaude-
bunt omnia Concilia, licet nationalia, et Provincialia,
vel si eorum decreta postea a Pontifice approben-
tur, ut sunt Concilium Vellebrunum, et Carthaginen-
se; vel si ex instructione Sedis Apostolicae deserviant
sic processere tempore deo et Concilium Arausi-
canum secundum, et Tolosanum primum, et tempo-
re Sixti quartae Synodus Complutensis, praecipue
si postea ab ipsa confirmentur, ut dicitur ex de Con-
cilio generalibus. Communiter Concilia generalia,
nationalia, seu Provincialia ab aliqua auctoritate
Papae vel antecedenti, seu consequenti errare pos-
sunt, tamen talem, ac tantam habent auctori-
tatem, et probabilitatem, ac fidem humanam sibi vin-
dicant, tanquam legitima, ut eorum decisionibus

Inanes, de Conc. Arausi.

Francol. hinc. theolog.

Ign. regim. Scip. Anst. lib. de obligat.
Part. eccl.
Inav. tom. XL. Disp. V. Sect. VII.
Jan. Col. hinc. theolog.

non assensu, seu eorum decretis non obtemperare re-
verentiam ^{si} et potiori jure si sint eorum, quae pra-
xi, et conveniendo Ecclesiae approbas, et tenentur ut certa,
et legitima, qualia sunt Tolerana, Bracarenvia, Ave-
larenvia, Hippalarenvia, et alia.

Caput 3.

Præcipuum hiis principiis tanquam certis, et indubitan-
ti apud catholicos, ad enarranda aliqua principia, quae
coram digna sunt ad dignoscendum quanam Conci-
lia particularia legitima sint, decernam, et
argumento dempto ex hiis, quae pro Conciliis genera-
libus prænotavi stabili, quod, ut legitima sint
Concilia provincialia, et nationalia, ab eorum capitulis
convocari debent, quae respectu provincialium
Metropolitanorum ^{sunt} ~~et~~, et respectu nationalium Summi
seu Patriarchae, vel saltem hiis presidentibus con-
gregari debent, quoniam plura lego Concilia par-
ticularia à Principibus convocata.

Supervacaneum minime iudicio ~~an~~ animadvertere hiis
alia esse principia ad dignoscendum quanam Conci-
lia supposita esse, seu nunquam celebrata, alia ve-
ro, ex quibus Concilia legitima ab illegitimis ~~discerantur~~
discernantur, non ~~est~~ ista, quatenus ~~discernantur~~.

Leuon. tom. I. Quest. 343 tit. de offic.
Ind. Ordin.
Annas.
Can. 14, 16, 20 Conc. Anaclyeri.

6
omne meae propria sunt, sed etiam illa, ^{quae} ~~mea~~ ^{quae} ~~mea~~
^{commissa}
mea sunt, sed tamen brevitatē adhibeam.

Primum si, quod sicut in manuscriptis praecipue
observandum est, utrum annus ab antiquis sepius
designatus, Auctori, cui tale manuscriptum tribuimus,
correspondat, ita etiam, et potiori jure ad Conatio-
nem legitimitatem discernendam sedulo prenolan-
dum est, an Praetor subscriptus eo anno, in quo Con-
cilio athenis celebratum, athenarum eubecorum
gubernacula regerent, licet pro antiquis hoc prin-
cipium non ita certum sit, ut non dixerit Mabillon
omne praetor in antiquis esse inter subscriptiones
Concilio non locum relinquere, ut successores se, si
vellent, subscribere possent, ut pluries evenit.

Ex vi, seu mem. Divinis Concilio 2 Principibus illud
illegitima omni Concilia, seu saltem illegitime con-
tinuata: talia fuerunt Concilium Mediolani convo-
catum anno 335, et Ephesinum secundum habi-
tum anno 449: ex contextu patet deesse non
sen resolutionem legitimitas, seu illegitimitas
facillime argueris: si enim stabilitus, et deier-
atus contra ~~legem~~, consuetudinem, seu certum.

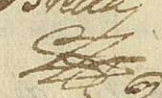
Mabillon. de re diplomatica

+ ubi subscripta fuit condemnatione Athana-
si.

P a quo abdicatus fuit Eutiches, et Anomus
Flavianus.

quae, et dogmata ab Eccl^a Cast^a in concilio re-
cepta, approbata, ut conciliabulum conciliabulum
demonstrandum est conciliabulum: et tandem illegitimum
est conciliabulum, vel tale non est, si forma concilii
non servatur. Haec, Ex^{te} Dⁿⁱ, sunt principia,
quae pro mei ingenii requirere ad conciliabile-
gionem discernenda notare rationem possunt:
alia vero, quae plura forsan erunt, acumen ver-
um in omnibus veritatibus non praesentant.

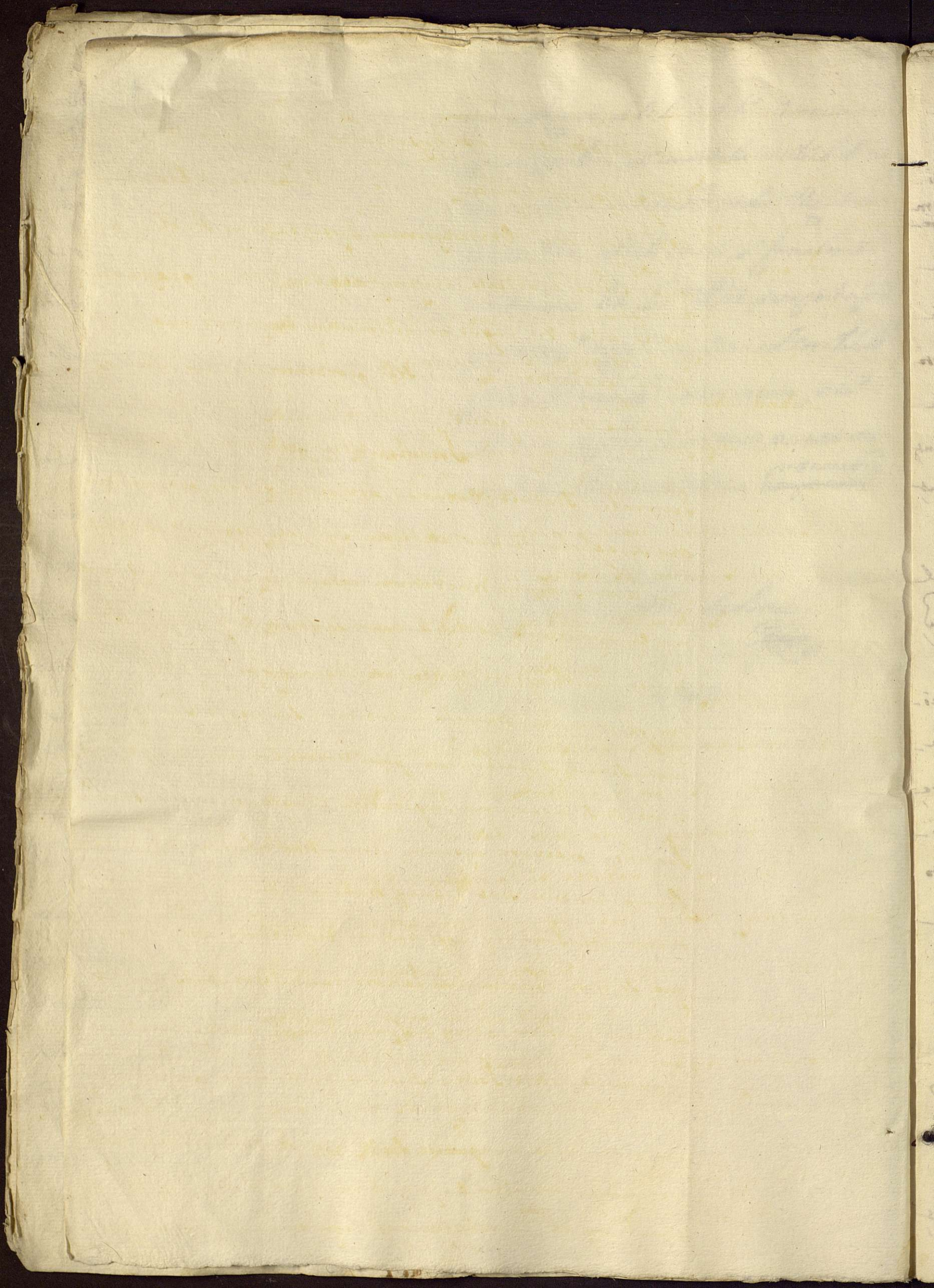
Ravenna
P^rovincia, Abba de Breda

Scito en 3. Junio de 1762.

2

Quae modo lecta est dissertatio eo tendere videtur
ut potissimum expleret, viderent Concilia debeant cen-
ceni legitima. Ornatissimae dissertationis Author, ea,
quae pollet claritate ingenij, atque eruditionis praestantia,
ut id, quod vix caput est, diligentius expentiat, quaedam no-
tiora praemittit, ut quae sibi progressus facilius inde, atque
legitime exire possit.

Indeficientia primum Conciliorum
Generalium statuit. eorumque divisionem sedulo percurrit: et
quae Acephala dicuntur, ab illorum syllabo disjungit, et arceat.
quae horum subeunt tractationi, rata dicit, ac firma, si quae
in eis dicuntur, Ecclesiae caput spectent, eoque in eorum Sen-
tencia auctoritate spectentur, idque a se immediate fidem
ter pronunciat. quando indubitatum, sedensque Pontifex, nul-
lum sine eius auctoritate, posse vocari Concilium, merito ad-
mittit. et si quandoque Imperatorum convocare legunt, summum
Pontificem praevise assensum, demonstrat abunde. Ut rursus
firma Concilia sint, et bona habeant quae in eis fuerint de-
terminata, Pontificis approbationem requirunt esse decernit,
quod si non obtinuerint, latiori tantum vocabulo, censet
appellari legitima: Neque a sensu recedit, quavis legitima
convocatio fuerit, Patrum Sessione continenter peracta.

Ex his,
quae a me dicta Compendio sunt, vix Author deducit, eaque
necessaria omnino legitima, ut Concilium Sen-
dicat legi-
timum, atque ab eorum, tanquam Regula fidei possint assent

fidelis, videlicet legitima convocatio, legitima continuatio, et
legitima approbatio.

Sacta principia novi, sed quid inde legi-
timi Concilia tulerint, nondum mihi comparat, ^{enim} per se equi-
dum a me quicquid querere, unde convocatio haud
esse legitima, unde parit continuatio, idemque de approbatione
quajitum. Legitimum igitur, si prece, ut par sit, accipias, illud certe
significat, quod lege, et more, ceteris semper diebus habetur: unde
Romani Senatū vocabant legitimum quem iuxta lege conficiebant,
et contra vero, cum pro more, ob incidentia negotia conveniebant,
Senatum appellabant indictum, quare Cajetolinus de Sordiano
Imperatore scribens, ait: non legitimum, sed indicto Senatū die, Consul
venit ad Curiam: hinc a probatis authoribus, Solemniter indicentur,
legimus, itaque, legitima absolute dicunt.

Optarem, ut a signi-
ficatione legitimi ortu disertatio traheret, si quod ei nota-
minij inquit, praestitum ab Authore non esset, sed minus explicita,
se ipsa tamen, dum eius convocandi perquirat, continuatio-
nem exponit, unaqueque a se approbationem quid aliud profecto
exequit, quae ea indicare principia, quae ad legitimum Consti-
tuendum communiter desiderant: id quidem inferius aperit, atque
ut opinor, longe melius exponit, dum legitime designaturus
Concilia, concludit, Requiritur omnino esse, ut iuxta convo-
catio fuerit, suffragantibus illata vi nulla, Solumque omnium
ordinata subscriptio.

Huius incidentia Verbi probatum mihi
continuo fuit quod a Claris. Mabillonio Authore n. adducit,

3

nimirum, quaedam aliquando intermissa fuisse lacunas,
vel intervalla relicta, ut pateret locum subscribentibus aliis,
quorum ratihabitione, licet ad annos protracta firmum erat,
atque individuum instrumentum confectum: id sane probandum duxi,
ut doctrinantium criminacionem depellam uberiori, aiunt
enim nullam vim esse Concilio Tridentino, nec legitimam fuisse
fuisse, quia in 2^a, 3^a, et 4^a Sessione, de Rebus maximis defi-
nuerunt Episcopi, aliorum adventum minime expectato. Sed
haec peritida calumnia est, quam funditus evellunt Catholici,
probi, ceterum sciunt, quod a diversis Regionibus adventantes
Episcopi, quae a prioribus gesta erant, rata habuerunt, et con-
firmarunt, adeoque, sicut, ut nuper audivimus, instrumento
vim tribuit successiva Regulatorum subscriptio, ita laudes con-
ferre dicit adventantium Latum subeque accipio.

Ut ita Concilium
legitimum sit, nullam Patribus inventenda vim esse, merito in-
dicat laudatus Author, quod eo libentius amplector, ut, vel
hoc etiam cogite facilius evicta haereticorum obsecrationem,
qui legitimum volunt Tridentinum Concilium, quod licet non inter-
fuerint Germania doctrinantes, et Confessionem Augustanae dim-
issae; imo aiunt, Tridentum accedere liberum illi non fuisse, cum
illuc accedere nemini liceret, nisi prius irrogaret in verba
Pontificis. Sed haec fuitque est ab ipsius Constantina vulgata,
falsum enim est, liberum accedendi facultatem eis data non
fuisse, imo liberi Communitatis Saxonum littera concessa
que nunc etiam leguntur Sessione 13. Sed illi ipsi sunt qui

vim diffidentem, vel intervenire voluerunt, vel nisi
ini iniquis conditionibus adire voluerant.

Qua hucusque
recensui, forma videtur spectare Concilij, cuius certe con-
ditiones, vel si malueris, formalitates, legitimi voca signi-
ficata existimo; sed ut ex dictione Romani antea dicebam,
legitimum nuncupat quod sacrosanctis iuris legibus, mori-
busque servandum est. Ad Concilium quod attingit, sive ~~disputa-~~
~~tionem~~ Conciliorum materia, quae maiori ex parte discussionem
implevit, hoc unum Congregatio vixula memendum putavi, videlicet,
infallibile esse Concilium Generale, si instructi a Papa Legati,
sua premant in decernendo sententia, si vero hac praevia
instructione caruerint, deficientem fore Conciliaris iudicium.

Non desit tunc membrum cui Capite unione necesse-
riam omnino esse, ut indeficientia Concilia induant, verum
tamen, ne iudicandi ^{potestas} facultas adimas Episcopis, si inerrantia
probitate dicamus a circumscripta Legatorum instructione. Nullus
sane ambigit, quod in controversiis fidei dicendum data sit
facultas Episcopis in nomine Christi Congregati: unde Apostoli,
quorum sunt Episcopi Successores, in quinto ipsorum Concilio, Antio-
chia celebrato, legalium contentione definitum, dixerunt: Visum
est Spiritui S. et nobis, quibus profecto innuit, iure data fuisse
Episcopis facultatem iudicandi, eorumque iudicium, si in nomine
Christi Congregati fuerint, Spiritui Veritatis promissum
Vellem

ut quae inquit Autheri dicendum facultas, huic explicando
modo citius asulisset, ne inde Aegyptianis augeat anxiant

4
Encuvandi authoritatē Concilij Tridentini, quorū Sarr,
Buccinans ipsi, nihil deliberarunt, nisi quod Sentifici
Verna dicens placeret: nihil sanperunt, nisi quod illa
probaret primū iudicium suū per submissos Curator
transmitteret. Unde Scemna illud publice increbuit: Spi-
ritus S. Verna Tridentū in Mantica deferri. Sed haec, quae
ab ipsiū vulgarē calumnia, nullū ei praxidū affert, nec
Autherij doctrina a vero deflectit, si recte, ut par est, in-
telligat.

Conjecturā enī, utrumq; Theologij est, instructionē,
quae a Sentifici soler praxcribi legat, in eo praxipua sita
est, ut quae fidei, et morib; conyona sunt, diligentij expe-
quant: Cetera vero, si qua sibi dicenda occurrant, in-
dicio subdant humano. Verna dicens Sarr inuat quidem
litterij, monitij, et Concilij sui, inuasa dicimus Sarr Tri-
denti sedentij. Sic dicit fecerunt Vermani Sentificij Celyrinij,
Suo Magnij, Agathe, et alij, quin propterea effutivus ma-
ligni obreccatorij, Spiritus S. Ephij, Zaledend, sive Constan-
tinopolim Mantica fuisse delatū, vel ademptā Episcopij
iudicandi facultatē. Hoc plane digne intellectū volo quod de
instructij legat animadvertere habui, eo quidem concilio
ductij, ut Autherij. Sarr patenter fieri, eius doctrina ^{claris}
vix in
Besa lumine collocata maneret.

disert. Lenill. Abb. A. Navija
Conyura . . . . .

J. Joseph Mexcadex.